

Сташкевич А. С.,

здобувачка вищої освіти освітнього ступеня «Магістр» Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка,

Лісова Т. С.,

здобувачка вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка,

ВИКОРИСТАННЯ МІЖПРЕДМЕТНИХ ЗВ'ЯЗКІВ У ПРОЦЕСІ ОЗНАЙОМЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗІ СПОСОБАМИ ВПОРЯДКУВАННЯ ДАНИХ

Проблемі реалізації міжпредметних зв'язків у навчанні приділялась значна увага на всіх етапах розвитку педагогіки. Загальновідомо, що успішне розв'язання цієї педагогічно-соціальної проблеми суттєво впливає на якість і ефективність навчального процесу. Тому вона постійно перебуває в центрі уваги дослідників і вчителів-практиків.

Серед сучасних дослідників проблеми використання міжпредметних зв'язків необхідно назвати В. Максимову, І. Зверева, І. Шевчук, О. Савченко, П. Кулагіна, А. Коломієць, В. Федорову, О. Шаран, С. Логачевську, С. Данилюк.

У своєму дослідженні ми покладаємося на означення, дане відомим педагогом С. Гончаренком. Він визначає міжпредметні зв'язки як «взаємне узгодження навчальних програм, зумовлене системою наук і дидактичною метою. Вони відображають комплексний підхід до виховання і навчання, який дає можливість виділити як головні елементи змісту освіти, так і взаємозв'язки між навчальними предметами [1].

Отже, міжпредметні зв'язки, в широкому розумінні слова, – це педагогічний еквівалент дидактичних зв'язків, які реалізуються в навчальному процесі.

Досить високий дидактичний потенціал міжпредметних зв'язків мають сучасні Типові освітні програми початкової школи [3].

Завдання з реалізації змісту математичної освітньої галузі, зокрема змістової лінії «Робота з даними», містять системні, пролонговані, багатосторонні міжпредметні зв'язки, які забезпечують засвоєння знань, умінь і навичок учнів з читання, побудови та узагальнення нескладних таблиць і лінійних діаграм, використання даних під час розв'язування практично зорієнтованих задач на всіх рівнях.

Дана змістова лінія проглядається майже у всіх інших освітніх галузях Нової української школи.

Наведемо окремі приклади з діючих підручників [2]. Так, більшість природничих даних для кращого засвоєння дітьми роблять у вигляді таблиць та схем. Різні діаграми використовуються для візуалізації матеріалу підручника та для активізації пізнавальної діяльності дітей. Особливо змістова лінія «Робота з даними» проявляється під час вивчення тем про тваринний та рослинний світ. Такий спосіб подання знань дає можливість дітям замість читання великого тексту наочно побачити зв'язки у природі, порівняти та узагальнити їх.

Для того, щоб ознайомити дітей з відмінками в українській мові використовують таблицю, завдяки якій засвоєння матеріалу здійснюється не тільки за рахунок розуміння, а й за допомогою зорової пам'яті, бо дані в таблиці запам'ятати простіше, аніж суцільний текст.

Отже, встановлення зв'язків між різними навчальними предметами у процесі засвоєння математичної змістової лінії «Робота з даними» є необхідною умовою розвитку системи знань, оволодіння основами наук. Формування у школярів наукового світогляду спирається на наукову картину світу і вимагає встановлення органічних зв'язків між усіма складовими частинами змісту освіти.

Список використаних джерел

1. Гончаренко С. Український педагогічний словник / С. Гончаренко. – К.: Либідь, 1997. – 376 с., с. 210.
2. Основні підручники та навчальні посібники для початкової школи: <https://docs.google.com/spreadsheets/d/1KNxK-QSJxSFmexcGOP9irYw-ufgbWfiQbajDldiLNvQ/edit?ts=5a382670#gid=1870606315>
3. Типові освітні програми для закладів загальної середньої освіти: http://www.makariv-lyceum.edukit.kiev.ua/nush/tipovi_osvitni_programi

Степаненко С. В.,

*кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри
політекономії Полтавського національного педагогічного
університету імені В. Г. Короленка,*

Степаненко Н.,

*аспірантка Полтавського національного
педагогічного університету імені В. Г. Короленка*

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Педагогічна майстерність, по суті, передбачає пошук шляхів підвищення позитивного енергетичного потенціалу поля пізнавальної активності. Йдеться про мобілізацію психічних (інтелектуальних і почуттєво-емоційних) ресурсів кожного учня, їх орієнтацію на навчання. Важливо пам'ятати, що психічна енергія кожної людини множитья від радісної, мажорної, творчої праці, легше долаються труднощі, вищі почуття душевного комфорту. Тому і навчальна праця учнів має бути мажорною, натхненною, творчою, радісною, привабливою, адже тільки в такому стані розвиваються психічні процеси й особистість переживає